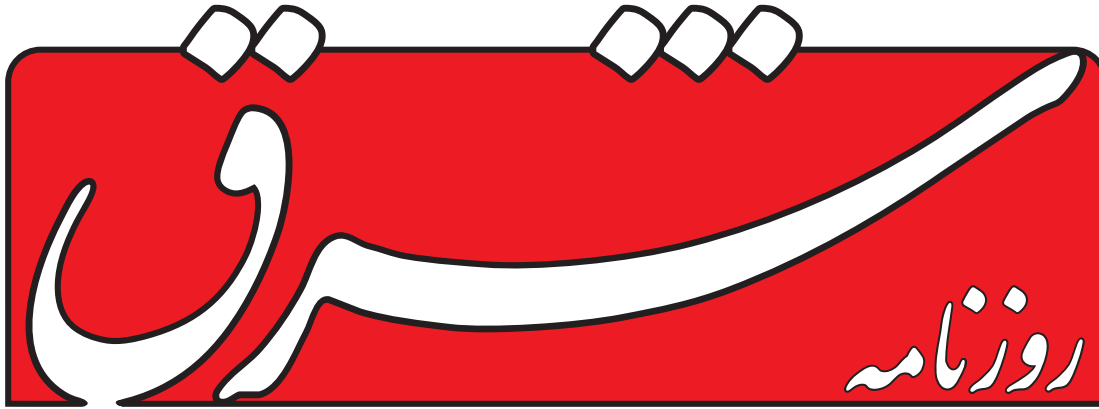

«شرق» نشست کشورهای همسایه افغانستان در سمرقند را بررسی می کند

طالبان، معضل یا راه حل؟

شرق: چهارمین نشست وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان روز پنجشنبه در شهر سمرقند ازبکستان برگزار شد. در این نشست که دیپلمات‌های ارشد چین، ایران، پاکستان، روسیه، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان حضور پیدا کردند، به بررسی تحولات افغانستان، نقش بازیگران همسایه در بیرون این کشور از بحران‌ها و مشکلات فعلی و نیز راه‌های توسعه رویکرد مشترک منطقه‌ای بین کشورها در سایه نشست‌های قبلی پرداختند. صفحه ۳

شنبه ۲۶ فروردین ۱۴۰۲ • ۲۴ رمضان ۱۴۴۴ • ۱۵ آوریل ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۳۰ • ۱۲ صفحه • ۱۵۰۰ تومان

گفت‌وگو با محمد حسین لطیفی به بهانه آکران فیلم غریب

«غریب» را در دل سختی‌ها ساختیم و بر دل مردم نشست

بهناز شیرپای: «غریب» نخستین بار در جشنواره چهل‌ویکم فیلم فجر نمایش داده شد؛ جشنواره‌ای که حال و هوای متفاوتی نسبت به قبل داشت و بسیاری از فیلم‌سازان در این جشنواره از زمان محدود برای آماده‌کردن آثارشان برای حضور در جشنواره گله داشتند.

صفحه ۱۱

در «شرق» امروز می‌خوانید: وصله ناجور به عادل فردوسی‌پور، بازداشت عامل ۲۱ ساله افشای اسناد محرمانه نظامی آمریکا، بارش‌های سیل‌آسا در غرب و یادداشت‌هایی از جعفر رحمان زاده، حسین معافی، قادر باستانی

سرمقاله

عبور از اسطوره شکست

احمد غلامی

امروز یکی از تغییرات بنیادی جامعه ایران عبور از اسطوره شکست است. جامعه‌ای که شکست‌های بسیاری را در راه آزادی و دموکراسی تجربه کرده است، ستایش از شکست، دیگر دردهایش را التیام نمی‌بخشد و برایش منبع الهام نیست. ادبیات ایران، رمان و شعر، مملو از احساس غنی شده از غم و شکست است. به باور اسپینوزا غم توان آدمی را کاهش و شادی آن را افزایش می‌دهد. اما برخلاف نظر اسپینوزا در طول تاریخ، آشخور مردم ایران برای مبارزه، غم و اندوه بوده است. شاید از همین‌رو است که همواره آماده شکست بوده‌اند و افراتر نیست اگر بگویم آنان مبارزه می‌کردند تا دوباره طعم شکست را بچشند؛ گویا نسل‌های پیشین به شکست خو کرده و به آن اعتیاد پیدا کرده بودند. شکست، توده‌ها را واداشته بود تا برای خود و سرزمین‌شان مویه کنند و خود را قربانی دست‌های پنهان بدانند تا از این طریق در پیشگاه تاریخ تریزه شوند؛ «بیابان را سراسر مه گرفته‌ست، چراغ قریه پنهان است/ موجی گرم در خون بیابان است/ بیابان، خسته/ لب بسته/ نفس بشکسته/ در هذیان گرم مه، عرق می‌ریزد/ آهسته از هر بند». شکست این‌گونه منبع الهام و مبارزه شده بود. این احساس غنی‌شده از شکست، ثمره شکست انقلاب مشروطه و کودتای ۲۸ مرداد است. اگر در گذشته مردم و روشنفکران شکست را پذیرفته و به آن تن دادند، بدان سبب بوده است که در سیطره غم و انفعال به سر می‌بردند. اما اینک جامعه ایران حدود نیم‌قرن است که از این مرحله گذر کرده است. پیروزی در انقلاب اسلامی ۵۷ اسطوره شکست را شکست و جامعه، شادی و توان شادی را تجربه کرد. انسان‌هایی که توان نشأت‌گرفته از شادی و توان انقلابی را تجربه کرده باشند به‌ندرت به دام غم خواهند افتاد. اکنون با همه انتقاداتی که مردم از انقلاب دارند، نمی‌توان شک کرد که جامعه ایران هنوز جامعه‌ای انقلابی است. جامعه‌ای که به‌سختی سرخورده می‌شود و دیگر میلی به اسطوره‌سازی از شکست ندارد. چنین جامعه‌ای دچار انفعال نخواهد شد و به شکست خو نخواهد کرد. جامعه کنونی ایران اگرچه انقلابیون دیروز را سرزنش می‌کند و آنان را مسبب وضع موجود می‌داند، اما برای تغییر بر کرده آنان سوار است؛ چراکه در یک جامعه انقلابی بالیده و به همین خاطر از مطالبات خود دست‌برنخواهد داشت. با اینکه جامعه ایران مخالف انقلاب است، اما روحیه مردم آن هنوز انقلابی است. مردم درصددند به شیوه خود تغییر ایجاد کنند. به معنای دیگر انقلاب در نزد مردم شمایلی دیگر پیدا کرده است. از این‌رو است که نه‌تنها انقلابیون دیروز بلکه اپوزیسیون نیز از درک این مردم عاجزند. نسلی که دیگر آرمان‌گرا نیست و به ایدئولوژی خاصی تعلق خاطر ندارد، اما برای تغییر اصرار دارد و رخدادهای سیاسی گذشته به آن‌ها حوداگاهی سیاسی بخشیده است. هم می‌داند چه می‌خواهد و هم چه نمی‌خواهد. این خودآگاهی سیاسی، بازگشت به گذشته را ناممکن خواهد کرد. می‌توان جامعه را در تعلیق نگه داشت، اما نمی‌توان آن را به عقب بازگرداند. آگاهی فردی به آگاهی جمعی انجامیده است و این اخلاق جمعی خواهان تغییر وضعیت موجود است. به تعبیر هگل، هیچ چیز در تاریخ از دست نمی‌رود، حتی وقایع منفی نیز به کار می‌آیند. این خودآگاهی نمره از دست‌نرفتن همه دارایی‌های مردم است؛ دارایی‌های منبعث از شکست و پیروزی. اینک جست‌وجوی آزادی و دموکراسی مرحله تکوینی خود را طی می‌کند؛ مرحله‌ای که از جنبش مشروطه آغاز و با انقلاب ۵۷ مطالبه‌گری آن جدی شده است. آزادی را باید ابداع کرد و به آن تحقق بخشید. آزادی مفهومی جهان‌شمول است و بر کسی پوشیده نیست که هر جامعه‌ای آزادی را به شیوه تاریخی درک می‌کند. انسان هم در تاریخ است و هم تاریخ را می‌سازد. آنچه فهم از آزادی را قوام می‌بخشد، سیر همین آگاهی انسان است و آگاهی فرایندی است که در بستر تاریخ ذره‌ذره شکل می‌گیرد. پس کلید هر تغییر خودآگاهی است؛ خودآگاهی از وضعیتی که در آن به سر می‌بریم. با این نگاه تاریخی به جامعه است که می‌توان گفت جامعه همواره در حال «شدن» است. پس رخدادهای منفی نیز در ارتقای سطح آگاهی مؤثرند و حتی تجربه نازاری و استبداد، اندیشه و میل به آزادی را عمیق‌تر می‌کند.

نگاهی به تغییرات کابینه سیزدهم در روزهای گذشته و اصلاحاتی که می‌گویند بالاخره در دولت رخ می‌دهد

تقلای پاستور برای هوای تازه

گزارش تیتربک را در صفحه ۲ بخوانید

عکس: حسن شیروانی، ایرنا

مراسم راهپیمایی روز جهانی قدس با شعار محوری «فلسطین محور وحدت جهان اسلام؛ قدس در آستانه آزادی» در سراسر کشور برگزار شد. مردم روزه‌دار تهرانی به همراه مسئولان و مقامات کشوری و لشکری از ساعت ۱۰ صبح دیروز، ۲۵ فروردین ۱۴۰۲ مصادف با بیست‌وسوم رمضان ۱۴۴۴، از مسیرهای تعیین شده، همراه با سایر شهرهای کشور با حضور در راهپیمایی سراسری، روز جهانی قدس را گرامی داشته‌اند.

در راهپیمایی روز قدس امسال علاوه بر حضور مردم مؤمن و روزه‌دار، جمعی از پیروان ادیان الهی (کلیمنان، ارامنه، آشوری‌ها و زرتشتیان) به همراه رهبران دینی خود حضور داشتند. به گزارش ایسنا، بیش از چهار هزار خبرنگار، عکاس و تصویربردار داخلی و خارجی راهپیمایی روز قدس را پوشش خبری و رسانه‌ای می‌دهند. از این تعداد، بیش از ۱۵۰ نفر از عوامل رسانه‌های خارجی مراسم را در سراسر کشور پوشش خبری دادند. در این مراسم پرچم حزب‌الله لبنان و نیروی مقاومت

و عکس شهدای فلسطینی در دست شرکت‌کنندگان در راهپیمایی روز قدس در تهران مشهود بود. پرچم فلسطین نیز در مسیر راهپیمایی روز قدس توسط نیروهای بسیج و مردمی برافراشته شده بود. عده‌ای از شرکت‌کنندگان در راهپیمایی روز قدس در تهران نیز پرچم فلسطین را در مسیری از راهپیمایی همراه می‌بردند. برخی دست‌نوشته‌هایی با مضامین «تل‌آویو تل‌آویو ما داریم میایم»، «در آنجایی که فکرش را هم نمی‌کنید ما در نزدیک شما هستیم» و... در دست داشتند و برخی نیز صورتک‌های کاریکاتوری از شخصیت‌های ضد مقاومت را نمایش می‌دادند. اجرای تعزیه جنگ خندق در خیابان انقلاب تهران از جمله فعالیت‌های غرفه‌های تعبیه‌شده در حاشیه راهپیمایی روز قدس بود. برخی از تجهیزات و خودروهای نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز در میدان فلسطین تهران به نمایش درآمد. سیدابراهیم رئیسی در حاشیه راهپیمایی روز قدس در تهران، اضمحلال رژیم صهیونیستی را بسیار نزدیک دانست و تاکید کرد: این جمعیت در سراسر جهان اسلام نشان می‌دهد آزادی قدس بسیار نزدیک است؛ نزدیک‌تر از آنچه می‌شود تصور کرد.

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید

شواهد از واردات بنزین و گازوئیل به ایران خبر می‌دهند

سوخت نامتوازن

سخنگوی کمیسیون انرژی: دولت در بودجه امسال یک میلیارد دلار را برای واردات بنزین و نفت گاز پیش‌بینی کرده است

او که نگران ایران بود

جای خالی عماد افروغ؛ جامعه‌شناسی که همه پذیرایش بودند

یادداشت

تغییرات دولت یا تغییر دولت

مهررداد احمدی شیخانی

به یاد دارم که در سال‌های اول پیروزی انقلاب، یکی از پرسش‌هایی که هواداران مذهبی حکامیت جدید با آن روبه‌رو بودند، این بود که سیستم اقتصادی که حکومت اسلامی قرار است براساس آن کشور را اداره کند چیست، اقتصاد سوسیالیستی یا سرمایه‌داری؟ ادامه در صفحه ۸

شهر امید

سی‌وسومین نماز جمعه شهر امید

تحمیل و تهدید و محدودیت، خلاف عدل و قانون و دین است

سیدشهاب‌الدین طباطبائی

حجت‌الاسلام منصف در خطبه‌های دوم نماز جمعه شهر امید گفت: چنانچه به تفصیل اشاره کردم لازم است دوباره یادآوری کنیم قاتل امیرالمومنین، مسلمانی متدین، نمازخوان و سخت‌گیر در رعایت ظواهر دین بود که با علی (ع) بیعت کرده و در مدح ایشان شعر سروده بود. این ملجم از خوارج بود، همان مسلمانان تندرو و افراطی و تنگ‌نظری که عمل آدم‌ها را جزئی از ایمانشان

می‌دانستند و بر این اساس هرکس گناه کبیره‌ای انجام می‌داد کافر می‌شمردند و معتقد بودند تا زمانی که از عقیده خود بازنگشته باید با او جنگید و اگر توبه نکرد، متجاوز شناخته می‌شود و مذاب ابدی جهنم در انتظار او خواهد بود. جلالان و سبک‌مغزانی که فقط به خود آسیب نمی‌زدند، برای کل جامعه خطرآفرین و مضر بودند، چنان‌که با شهادت امام علیه‌السلام، جامعه را از مسیر اصلی آن منحرف کردند. خوارج به خیال خود دیندارانی بودند که برای دفاع از آنچه اسلام می‌خواندند، هر عملی حتی قتل علی (ع) را مباح و بلکه عبادت می‌دانستند. امام جمعه شهر امید در ادامه با اشاره به طرح‌های جدید در حوزه حجاب گفت: دلسوزانه و دردمندانه تذکر می‌دهم اجرای طرح‌های جدید در این مورد و اعمال محدودیت در خدمات‌رسانی به مردم و اتخاذ موضع تحمیل و تهدید، بدون در نظر گرفتن شرایط و ملاحظات جامعه، غیر از آنکه با عدل و قانون نمی‌خواند، به جای دیندارکردن مردم، نتیجه‌ای جز دین‌گریزی و دین‌ستیزی ندارد. ادامه در صفحه ۲

همه از خداییم و به سوی او باز می‌گردیم

مهندس حاج حسین قربانی

مدیرکل اسبق راه و ترابری استان سیستان و بلوچستان موجب تأسف همه آشنایان و دوستان و خدمتگزاران گردید. نام مهندس قربانی با عمران و آبادی سیستان و بلوچستان درآمیخته و سال‌های متملادی از عمر با برکت خود را در کنار مردم این خطه، به خدمت و فعالیت گذراند. مصیبت درگذشت این انسان شریف را به خانواده و دوستان این عزیز سفرکرده تسلیت و از خداوند برای آن مرحوم رحمت و مغفرت مسئلت داریم. **سیدمحمود حسینی، محمدحسین آذر، احمد نوروزی، مهدی رحمانیان، علی غلامی، یازان هاشم زهی، احمد فرید، ایوب درویشی، حجت‌الله میرزایی، کریم ریگی، حمید رضا جانباز، اسدالله اکبری، مسعود کرباسچی**

برادر بزرگوار حاج محمدحسین رضایی

در گذشت ابوی مکرمتان

معلم قرآن حاج جعفر رضایی

موجب تأسف شد. خداوند روح این انسان نیکوکار را شاد کند. آن مرحوم عمری را در راه خیر و خدمت به مردم و تعلیم و تربیت گذراند و در همراهی با مرحوم آیت‌الله طاهری اولین صندوق قرض‌الحسنه را بنیان گذاشت. از خداوند می‌خواهیم او را با صالحین محشور و به بازماندگان صبر و اجر عنایت فرماید. مراسم بزرگداشت آن مرحوم در تهران روز شنبه ۲۶ فروردین ماه در مسجد نور میدان فاطمی از ساعت ۱۳ تا ۱۴:۳۰ برقرار است. **فتح‌الله معین، سیدمرتضی میبغ، عباس رضایی، احمد عابدینی، محمد نصر اصفهانی، حسین آقامحمدی، مرتضی تهرانی، سیدمحمود حسینی، علی فقیه، حسین ملایی، نصر آزادانی، قدرت‌الله نوروزی، مهدی رحمانیان، سیدابوالفضل رضوی، حسن جعفری، محمد زایری امیرانی، حسین سیستانی، رضا نیک‌نظاف، سیدمظفر شجاعی، محمدتقی شریعتی، مصطفی نصر، احمدعلی فردوسی، علیرضا فیروز، ناصر زرگر، محمدمهدی صمدی، سعید صدوقی**

جناب آقای افشین امیرشاهی

درگذشت پدرگرامیتان را صمیمانه

تسلیت می‌گوییم. از خداوند سبحان

برای آن مرحوم اجر و برای بازماندگان

صبر آرزو مندیم.

مهدی رحمانیان، سیدشهاب‌الدین طباطبائی

احمد غلامی، علی دهقان، سینا رحیم پور، منوچهر قلمچی

فرهاد سپهرام، امیرحسین ناصری، فاطمه کشمیری، شهرزاد همتی

زینب همتی، احسان قلمچی، وحیده کریمی، مریم شکرانی، سهند تاکی

سحر طلوعی، آرش فرحزاد، سارا شاعی، کیسوففوری، مریم لطفی

همه از خداییم و به سوی او باز می‌گردیم

برادر گرامی جناب آقای سعید لیلان

درگذشت مادرگرامیتان را صمیمانه تسلیت

می‌گوییم. از خداوند سبحان برای آن مرحومه

غفران الهی و برای بازماندگان

صبر آرزو مندیم.

مهدی رحمانیان، حجت‌الله میرزایی، احمد غلامی، علی دهقان

شهاب‌الدین طباطبائی، فیاض زاهد، جهانپخش خانجانی

منوچهر قلمچی، فرهاد سپهرام، احسان قلمچی

احسان هوشمند، علیرضاغریب‌دوست، سینا رحیم‌پور

برادران محترم

حاج خلیل‌الله درخشان و صلاح‌الدین درخشان

خبر درگذشت ابوی مکرمتان

حاج حبیب‌الله درخشان

موجب تأسف شد. این مصیبت را به شما

و سایر بازماندگان تسلیت می‌گوییم. از

خداوند برای آن مرحوم رحمت و مغفرت و برای

شما و خاندان محترم صبر و اجر خواهانیم.

سیدمحمود حسینی، مهدی رحمانیان